

دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)

www.khuisf.ac.ir

آسیب شناسی سیاستگذاری جمهوری اسلامی ایران در پیشگیری از اعتیاد و ارائه راهکار

Pathology of policy making in the Islamic Republic of Iran in
preventing addiction and providing solutions

پدید آورنده : مسعود مهدویان فر

رشته تحصیلی : علوم سیاسی - سیاستگذاری عمومی

سال دفاع : ۱۳۹۶

مقطع تحصیلی : دکتری

چکیده :

اعتیاد به موادمخدر در ایران همواره به عنوان یک دغدغه ملی برای مردم، نخبگان و سیاست‌گذاران مطرح بوده است. نتایج پیمایش ملی ارزش‌ها و نگرش‌های ایرانی نیز نشان می‌دهد که ایرانیان اعتیاد را پس از بیکاری و گرانی، در رده سوم مسائل اجتماعی ایرانی قلمداد کرده‌اند. البته این مسأله اجتماعی در سطح ملی محدود نبوده و به عنوان یک دغدغه فراملی هم در عرصه بین‌المللی مورد توجه نهادهای متولی قرار گرفته است. درهم‌تنیدگی عوامل روانی، اجتماعی، زیستی فرهنگی و اقتصادی این مسأله را به یکی از پیچیده‌ترین آسیب‌های اجتماعی جوامع تبدیل کرده است. بر این اساس پژوهش حاضر تلاش دارد تا با رویکردی آسیب‌شناسانه، سیاست‌گذاری‌های جمهوری اسلامی ایران در پیشگیری از اعتیاد را مورد بررسی قرار دهد و راهکارهایی نیز ارائه نماید. این پژوهش در زمره پژوهش‌های ترکیبی (آمیخته) می‌باشد که با تلفیق روش‌های کمی و کیفی نظیر روش دلفی، تحلیل محتوا، تحلیل عاملی و تحلیل سلسله‌مراتبی سعی نموده به بهره‌گیری از نظرات نخبگان بپردازد. جامعه آماری مورد مطالعه، نخبگان در چهار گروه سیاست‌گذاران، مدیران اجرایی، صاحب‌نظران و ذینفعان (بهبود یافتگان) بوده‌اند. داده‌های حاصل از اجرای ۳ مرحله روش دلفی نهایتاً در قالب ۲۸ آسیب فرآیند سیاست‌گذاری رتبه‌بندی شده‌اند که ذاتی نبودن پیشگیری در وظایف متولیان، عدم تناسب ساختار سازمانی، ابهام در سازوکار ارزیابی و بازخورد سیاست‌گذاری‌ها، تمایل به برنامه‌های پیشگیرانه زودبازده و ... از جمله مهمترین آن‌ها می‌باشند. واژگان کلیدی: سیاست‌گذاری، پیشگیری، ایران، اعتیاد، روش دلفی